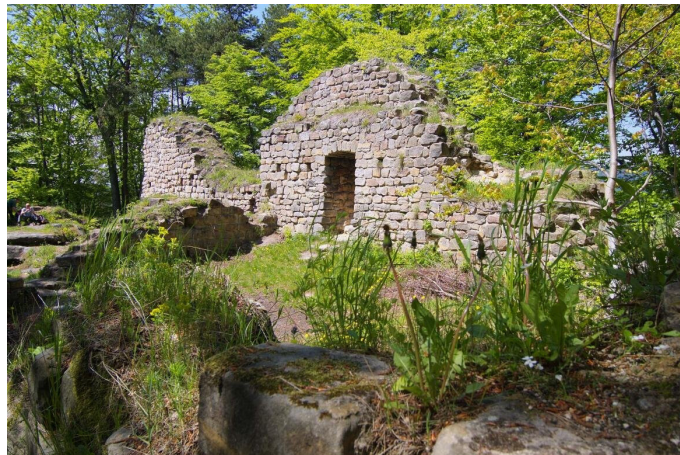

Tajemný hrad Zbiroh má svého Černého rytíře

01. 10. 2020 13:54

Sídlem vznešených rytířů i nejrůznější bezectné loupeživé chásky býval středověký hrad Zbiroh, řečený též Zbirohy, vypínající se nad stejnojmennou osadou v Českém ráji. Jeho název vznikl pravděpodobně složením slov zbitý neboli pobitý a roh čilo ostroh, popřípadě skála. V jeho ruinách se prý dodnes zjevuje duch mystického Černého rytíře.

„Tyto možná poslední krásné podzimní dny jsou jako předurčené k rodinným výletům. V současné situaci, kdy platí nejrůznější omezení, je právě výprava do přírody s nejbližšími jednou z mála věcí, které se dají podnikat bez obav. Zlepší to kondici a přinese dobrou náladu. Snažme si ji udržet,“ uvedla Květa Vinklátová, radní pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Hrad byl postaven na úzkém a příkrém skalnatém ostrohu v ohybu řeky Jizery, který umožňoval účinnou obranu. Kdysi byl obklopen hradbou a příkopem. Ve středu stála menší obytná budova, na východní straně věž zvaná Kazatelnice. Omezený prostor i chybějící vlastní studna nepřály dalšímu rozšiřování hradu a možná i proto zůstal nakonec pustý. Dochovaly se především zbytky obvodového opevnění, sklepení tesané do skály, základy čtyřboké věže, zbytky zdí někdejšího hradu a do skály vytesaný obdélný prostor, který lze považovat za nádrž na vodu.

Historie Zbirohu začíná někdy hluboko ve 14. století, přičemž není zcela jasné, kdy a kdo přesně hrad založil. Okolní kraj patřil v té době potomkům rodu Markvarticů, Lemberkům a Vartenberkům. Koncem 14. století se tehdejší domácí pán rytíř Markvart z Vartenberka vzbouřil proti králi Václavovi IV., který pak Zbiroh i sousední Hrubý Rohozec oblehl a roku 1390 dobyl a zabavil. Zbiroh pak prodal Otovi z Bergova na Troskách. Ten jej přestavěl a vlastnil jej během husitských válek. Po prohrané bitvě u Lipan roku 1434 nastalo v kraji bezvládní a hrad se stal sídlem loupeživých rot. Kolem roku 1442 byl dobyt a pobořen královským vojskem, opraven již nebyl a začal chátrat.

V podobě světlého obláčku se údajně dodnes na Zbirohu zjevuje Černý rytíř. Podle pověsti to byl

urozený šlechtic a vůdce lapků, kteří hrad obsadili v době pohusitské. Byl odvážný i mazaný, ale proslul i velkou krutostí. Okolní šlechta se rozhodla učinit jeho kouskům přítrž, hrad oblehla a všechny obránce pobila. Poslední, jímž byl právě Černý rytíř, se snažil zachránit skokem z hradeb, byl však chycen, a coby šlechtic stát mečem. Dodnes ale nenašel klid a ruinami hradu bloudí.